Eduskunnan talousvaliokunnalle

Lausuntopyyntönne 14.10.2021

Viite: HE 166/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta ja kaasukäyttöisen kuorma-auton hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

# Talouspolitiikan arviointineuvoston kirjallinen lausunto

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt kirjallista lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta ja kaasukäyttöisen kuorma-auton hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta siten, että lakia sovellettaisiin hankintatukeen ja muuntotukeen, jota haetaan viimeistään 31. joulukuuta 2021 nykyisien 30. marraskuuta sijasta.

Esityksen mukana hankintatukeen koko neljälle vuodelle (2018–2021) varatusta määrärahasta (24 M€) oli 13.9.2021 mennessä käyttämättä noin 13 miljoonaa euroa.

Kansallinen energia- ja ilmastostrategia asettaa tavoitteeksi, että Suomessa olisi vuonna 2030 vähintään 250 000 sähkökäyttöistä autoa, mukaan lukien ladattavat hybridit. Liikenne ja viestintäviraston tilastojen mukaan sähkökäyttöisiä autoja oli syyskuussa 2021 rekisteröitynä noin 18 000 kappaletta. Jotta tavoite saavutettaisiin, tällaisten autojen määrän tulisi siis kasvaa lähes 15-kertaiseksi alle kymmenessä vuodessa.

Keskeinen peruste ko. tuille on voimakas tarve liikennesektorin hiilidioksidipäästöjen vähentämiselle. Päästöjä voidaan vähentää vähentämällä liikennesektorin energian tarvetta sekä vähentämällä tarvittavan energian tuotannosta syntyviä hiilidioksidipäästöjä. Energian tarvetta puolestaan laskevat energiatehokkaamman tekniikan käyttöönotto ja liikkumistarpeiden vähentäminen.

Taloudelliseen toimintaan voidaan vaikuttaa vero- ja tukimuutoksilla. Esimerkkinä tällaisesta ns. kannusteverotuksesta on fossiilisten polttoaineiden hiilidioksidivero, joka kannustaa sekä vähentämään kulutusta että siirtymään pois fossiilisten polttoaineiden käytöstä. Kannusteverotuksen tarkoituksena on vähentää kyseessä olevaa toimintaa, mikä johtaa lopulta kyseisten verotulojen laskuun. Käyttäytymisvaikutusta voidaan vahvistaa käyttämällä haittaverosta kertyneitä tuloja tukemaan siirtymistä toimintaan, jossa toivottuja haittavaikutuksia ei ole.

Käsillä olevat hankinta- ja muuntotuet ovat mahdollisesti kustannustehottomia päästövähennyskeinoja. Niillä on kuitenkin merkitys päästöjen vähentämisessä. Tässä yhteydessä on huomioitava, että sähköautojen valintaan hintakannusteena vaikuttaa myös 1.10.2021 jälkeen ensirekisteröitäviä uusia täyssähköautoja koskeva autoverovapaus.

Lisätietoja:

Talouspolitiikan arviointineuvoston puheenjohtaja, Jouko Vilmunen, p. 050 341 8806, jouko.vilmunen@utu.fi

Talouspolitiikan arviointineuvoston pääsihteeri, Seppo Orjasniemi, p. 029 551 9412, seppo.orjasniemi@vatt.fi